

„...*K*de bolo, tam bolo, v čarovnej krajine Slovenskom zvanej, žil chlapec menom Pavol. Ako malý najradšej rozprávky počúval, sníval o zakliatej hore, pokladoch a nadprirodzených bytostiach, učil sa múdrosti a добрote srdca, obdivoval statočnosť, nebojácnosť, silu a smelosť. Príbehy počúval po večeroch pri ohníku, tam kde tri stromy rástli alebo doma na peci ako Popolvár, pri pradení, šití, či páračkách – nevynechal ani jednu príležitosť vypočuť si ľudové rozprávania.

Prešlo pár rokov, Palko sa naučil písať, čítať a neskôr ďalšie a ďalšie vedomosti na Lýceu naberal. Tam sa zoznámil s ďalšími vzdelanými a nadšenými mladými ľuďmi, ktorých slovenské rozprávky očarili. Rozhodli sa preto, že cez prázdniny navštívia Radúza a Ľudmilu i tetku Beronu, nech využije svoj ženský vtip a rozvinie rozprávku do krásy. A iste si zapíšu i Kubove príhody. Rozpráchli sa na všetky strany, prosili ujčíné a strýkov, starkých i starké, nech len rozprávajú všetko, čo si pamätajú. Neboj sa, milý kamarát, neodišli s dlhým nosom. Pozapísované rozprávky uverejňovali v zborníkoch a samostatných knihách.

Najvytrvalejším zberateľom, ktorý pokračoval i po skončení Lýcea bol však Pavol Dobšinský. Navštívil i ten najvzdialenejší kút Slovenska, aby si vypočul ako Cigán čerta ošialil, či o vlku, čo si dal šiť čižmy. Hlavne vďaka nemu môžeme nazrieť do minulosti a vychutnať si slová starej ľudovej slovesnosti, ktoré priam dýchajú dobovou atmosférou. Svetská krása mu bola cudzou a hoci nebol celkom chudobných rodičov syn, práve najbiednejších ľudí si najviac vážil a ctí pre ich skúsenosti a múdrosť.

Celý svoj život zasvätil rozprávkam fantastickým, realistickým, humoristickým i legendárnym, učarili mu všetky prstonárodné slovenské povesti. Získali si srdcia malých i veľkých po celom svete, vychádzajú stále v nových vydaniach a cudzojazyčných prekladoch. Mnohé z nich sa stali literárnou predlohou filmového spracovania.“

